Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak
Aan de voorzitter
De heer mr. H.C. Naves
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

Datum
23 februari 2022

Onderwerp
Uitkomsten ledenenquête over aanvraag verlof

Geachte heer Naves,

De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR), de vakbond en beroepsvereniging van de leden van de rechterlijke macht, is door diverse leden benaderd over de lange termijn waarop zij verlof moeten aanvragen. De NVvR heeft een enquête gehouden om te inventariseren wat de stand van zaken is en in hoeverre dit door haar leden als problematisch wordt ervaren.
Ruim 700 collega's hebben de moeite genomen onze vragen te beantwoorden. De uitkomsten treft u in de bijlage aan. Deze week treden wij over dit onderwerp naar buiten. Daarnaast agenderen wij dit agendapunt voor het eerstvolgende bestuurlijk overleg.

Voorlopig standpunt bestuur NVvR
De NVvR stelt vast dat de termijn waarop verlof moet worden aangevraagd varieert van drie tot zeven maanden, dat landelijk en lokaal sterk uiteenlopende termijnen worden gehanteerd en dat de lange aanvraagtermijn geregeld voor zowel lang als kort verlof geldt. Dit wordt door veel collega's als negatief ervaren. De NVvR vindt daarom dat de aanvraagtermijn voor moet worden teruggebracht tot *ten hoogste vier maanden* voor het verlof van drie weken of langer. Voor verlof van geringere omvang dient de termijn waarop dit moet worden aangevraagd navenant korter te zijn. De NVvR vraagt u om dit probleem zo snel mogelijk aan te pakken.

Belangrijk voor magistraat én organisatie
De NVvR vindt het belangrijk dat dit wordt aangepakt. De onvrede of frustratie die het gevolg is van deze termijn leidt tot een negatieve werkervaring. Dat is niet alleen voor de individuele magistraat een probleem, maar ook voor de organisatie waarin deze werkzaam is.
De NVvR begrijpt uiteraard dat tijdige planning een instrument is waarmee rechtspraak binnen redelijke termijn wordt beoogd en dat justitiabelen daarmee reële informatie kan worden verschaft over de voortgang van hun zaak. Niettemin zal op grond van de jarenlange ervaring die de gerechten hebben met de tijdstippen waarop rechters met vakantieverlof plegen te gaan een behoorlijk accurate schatting kunnen worden gemaakt van de afwezigheid in verband hiermee van rechters verdeeld over het jaar. Daar zou bij de planning rekening mee kunnen worden gehouden.

In de komende jaren zal het steeds belangrijker blijken te zijn om rechters en officieren voor het vak te behouden, om hen duurzaam inzetbaar te laten zijn en hen gezond naar de eindstreep van het pensioen te brengen. Frustraties, zoals ver van tevoren vastliggende roosters, klemmende regelingen of haperende ondersteuning, worden dan een spaak in de wielen voor diegenen die gewoon nog een tijdje prettig willen werken. Wie niet het eigen werk kan organiseren en onder hoge druk moet presteren, is immers kwetsbaarder waar het gaat om ontstaan van burn-outs. Ten slotte: de voortdurende situatie van structureel overwerk van rechters trekt al een zware wissel op het gezins- of familieleven van rechters, waardoor de belemmering die een gevolg is van de lange termijn waarop verlof moet worden aangevraagd, ook voor het gezin of de familie van de rechter een extra belasting is. Om deze reden meent de NVvR dat de onvrede over de termijn waarop verlof moet worden aangevraagd niet als ondergeschikt incident moet worden beschouwd, maar dat het acuut aanpakken ook met het oog op een algemener organisatorisch belang, noodzakelijk is.

Gezond naar de eindstreep
Het zou eenvoudig zijn om de onvrede over de termijn waarop verlof moet worden aangevraagd en de mogelijke repercussies voor het personeelsbeleid als geïsoleerd signaal te beschouwen. De NVvR meent dat dit niet terecht zou zijn. Periodiek organiseert de NVvR pensioenbijeenkomsten. Bij de bijeenkomst die in januari 2022 werd georganiseerd werd de NVvR door de toestroom van geïnteresseerden voor haar pensioenbijeenkomsten. Ruim 300 leden hebben zich aangemeld om door het ABP te worden geïnformeerd over hun pensioensituatie. De NVvR organiseert dergelijke bijeenkomsten al jaren maar de interesse bleef steeds beperkt tot ongeveer 15 leden. De groei van het aantal aanmeldingen voor deze pensioenbijeenkomsten kan wellicht mede worden verklaard door de veranderingen in het pensioenstelsel, maar de NVvR sluit groeiende interesse in eerder willen stoppen met werken geenszins uit. De corona-crises is voor veel leden aanleiding is geweest tot bezinning over de “work-life balance”.

Daarom willen we binnenkort graag met u spreken over deze ontwikkelingen en over de aanvullende maatregelen om de bestaande rechters en officieren gezond ‘naar de eindstreep te brengen’. Met andere woorden: hoe kunnen we er samen voor zorgen dat magistraten, die op dit moment veelal gebukt gaan onder de te hoge werkdruk, in sommige situaties worstelen met ondersteuningsissues en ICT-problematiek en daarnaast door corona geconfronteerd worden met een nieuwe mix van thuis- en kantoorwerken, zich tóch tot aan hun pensioen optimaal kunnen inzetten voor het ambt? Dat is een vraagstuk waaraan de NVvR graag haar bijdrage wil leveren.

Tot slot, wanneer u gebruik wenst te maken van (uiteraard geanonimiseerde) data waarop de uitkomsten van de enquête zijn gebaseerd, dan voorzien we daar graag in. Zo zijn er meer uitsplitsingen te maken naar gerecht/parket en enkele andere factoren dan wij in onze communicatie gebruiken. Mocht u hier interesse in hebben, dan vernemen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

Marc Fierstra
voorzitter NVvR